

## Hoofdstuk 6 De regels voor classificatie en etikettering van vuurwerk rond 2000

### Paragraaf 6.1 Inleiding

In vergelijking met voornoemde regelingen wordt in dit hoofdstuk dieper ingegaan op de verschillende bepalingen voor zover relevant in relatie tot de classificatie en etikettering. Voor een verificatie kan onder meer gebruik worden gemaakt van de [Nederlandse tekst van 1996 van richtlijn 94/55/EG](#) (nadien op onderdelen gewijzigd). Voor dit hoofdstuk is overigens gebruik gemaakt van een papieren tekst van het ADR zoals deze rond 2000 in ons land van toepassing was.

### Paragraaf 6.2 De regels voor het vervoer in relatie tot de classificatie en etikettering

In augustus 1996 was de Wet Gevaarlijke Stoffen vervallen. Deze werd toen **vervallen** door de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Deze wet was, ingevolge artikel 2, in 2000 onder meer van toepassing op de volgende activiteiten.

#### Wet vervoer gevaarlijke stoffen

##### Artikel 2

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. het vervoeren van gevaarlijke stoffen met een vervoermiddel over land, per spoor en over de binnenwateren;
  - b. het ten vervoer met een vervoermiddel over land, per spoor en over de binnenwateren aanbieden en aannemen van gevaarlijke stoffen;
  - c. het laten staan en het laten liggen van een vervoermiddel, waarin of waarop zich gevaarlijke stoffen of resten daarvan bevinden;
  - d. het beladen van een vervoermiddel met gevaarlijke stoffen en het lossen van die stoffen daaruit
- het vervoeren van gevaarlijke stoffen met een vervoermiddel over land, per spoor en over de binnenwateren;

##### Artikel 3

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gevaarlijke stoffen of categorieën van gevaarlijke stoffen aangewezen, ten aanzien waarvan het verrichten van de handelingen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, met bij of krachtens die maatregel aangewezen vervoermiddelen:

- a. niet is toegestaan; of
- b. is toegestaan mits de bij of krachtens die maatregel terzake gestelde regels in acht zijn genomen

Artikel 2 van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen strekte ter uitvoering van artikel 3 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

#### Besluit vervoer gevaarlijke stoffen

##### Artikel 2

1. Overeenkomstig het ADR, het ADN, het RID dan wel anderszins ter uitvoering van verdragen of bindende besluiten van volkenrechtelijke organisaties, worden bij ministeriële regeling gevaarlijke stoffen of categorieën van gevaarlijke stoffen aangewezen ten aanzien waarvan het verrichten van handelingen als bedoeld in [artikel 2, eerste lid, van de wet](#) met daarbij aangewezen vervoermiddelen:

- a. niet is toegestaan; of
- b. is toegestaan mits daarbij gestelde regels in acht zijn genomen

Ter uitvoering van artikel 2 van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen was de Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen (VLG) vastgesteld. Relevant zijn de volgende bepalingen.

#### Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen (VLG) (geciteerd uit [Stcrt. 1998, nr. 241](#))

##### Artikel 1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Minister: Minister van Verkeer en Waterstaat;
  - b. bevoegde autoriteit:
    - 1°. Minister, of
    - 2°. een in bijlage 3 bij deze regeling erkende instantie;
  - c. ADR: Accord européen relatif au transport international des marchandises dan-gereuses par route.
2. De in bijlage 1 opgenomen begripsbepalingen zijn van toepassing op de bijlagen 2 en 3 voorzover daarin niet anders is bepaald.

##### Artikel 2

Bij deze regeling behoren drie bijlagen:

- a. bijlage 1: voorschriften betreffende het vervoer van gevaarlijke stoffen over land, zijnde de Nederlandse vertaling van de bijlagen A en B van het ADR en de daarbij behorende aanhangsels;
- b. bijlage 2: voorschriften in afwijking van of in aanvulling op bijlage 1;

c. bijlage 3: erkende instanties, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, 2°.

#### Artikel 3

Met voorwaardelijk tot het vervoer over de weg toegelaten gevaarlijke stoffen als bedoeld in bijlage 1 mogen de handelingen, bedoeld in artikel 2 van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen, worden verricht, mits de in deze regeling gestelde voorschriften in acht worden genomen.

Met de inwerkingtreding van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen werden de regels voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (VLG/ADR) ook van toepassing op consumentenvuurwerk. Consumentenvuurwerk had daarmee te voldoen aan de regels voor de classificatie en etikettering. Het minder explosieve consumentenvuurwerk moest gewoonlijk worden ingedeeld in de klassen 1.4 G of 1.4 S.

Bijlage 1 VLG verwees naar het ADR (of liever gezegd de bijlagen van het ADR).

Het ADR bestond in die tijd uit drie delen.

#### Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg

Deel I: definities en algemene voorschriften,

Deel II: opsomming van de stoffen en bijzondere voorschriften voor de onderscheiden klassen, zeg maar de voorschriften per klasse en

Deel III, de zogenaamde aanhangsels.

#### Deel I: definities en algemene voorschriften

##### Algemene voorschriften

#### 2002

1. In deze bijlage is aangeduid welke gevaarlijke stoffen niet tot het internationaal vervoer over de weg zijn toegelaten en welke gevaarlijke stoffen onder bepaalde voorwaarden zijn toegelaten. De gevaarlijke stoffen zijn gerangschikt in open en gesloten klassen.

Van de gevaarlijke stoffen, aangeduid, in de titel van de gesloten klassen (klasse 1 onder meer) zijn die welke, zijn genoemd in randnummer 2101, slechts onder de in de verschillende klassen genoemde voorwaarden ten vervoer toegelaten. De gevaarlijke stoffen die niet zijn genoemd, zijn van het vervoer uitgesloten.

2. De klassen van deze bijlage zijn de volgende

Klasse 1 Ontplobbare stoffen en voorwerpen... Gesloten klasse

3. Het in deze Bijlage gereguleerde goederenvervoer moet steeds zijn begeleid door de volgende twee documenten:

a) een vervoerdocument, dat ten minste de navolgende aanduidingen moet bevatten:

- de aanduiding van het goed, met inbegrip van het identificatienummer van de stof

De klasse

- het cijfer en eventueel de letter van de stofopsomming

-het aantal en de omschrijving van de colli of IBC's.

-de totale hoeveelheid aan gevaarlijke goederen in volume of in bruto massa of in netto massa, en bovendien, in het geval van ontplobbare stoffen en voorwerpen van klasse 1, de totale netto massa ontplobbare stof

-de naam en het adres van de afzender

De naam en het adres van de ontvanger.

In deel II van het ADR wordt ingegaan op de specifieke klassen. Daarin was onder meer aangegeven hoe kon worden bepaald hoe vuurwerk moest worden geclassificeerd.

Onder nummer 2100 werd aangegeven wat een ontplobbare stof of een ontplofbaar voorwerp was en welke soorten daaronder vielen. Daartoe behoorde onder meer ook vuurwerk: zie ook tabel 1 van 2101 ADR.

#### Deel II: opsomming van de stoffen en bijzondere voorschriften voor de onderscheiden klassen

##### Klasse 1: ontplobbare stoffen en voorwerpen

#### 2100: Klasse 1

1. Van de stoffen en voorwerpen, aangeduid in de titel van klasse 1 worden slechts ten vervoer toegelaten die, welke zijn opgesomd onder rn. 2101 of (...). Deze stoffen en voorwerpen zijn slechts ten vervoer toegelaten onder voorbehoud van de voorwaarden van rn 2100 (2) tm 2116, Aanhangsel A.1 en Bijlage B en zijn derhalve stoffen en voorwerpen van het ADR.

2. Stoffen en voorwerpen in de zin van klasse 1 zijn:

a. -ontplobbare stoffen: vaste of vloeibare stoffen (of mengsels van stoffen) die door een chemische reactie gasen kunnen ontwikkelen met een zodanige temperatuur en druk en met zulk een snelheid dat schade kan worden aangericht aan de omgeving.

- pyrotechnische stoffen: stoffen of mengsels van stoffen bestemd om als gevolg van niet-detonatieve, zichzelf onderhoudende exotherme chemische reacties een effect te veroorzaken in de vorm van warmte, licht, geluid, gas of rook of een combinatie daarvan.

b. Ontplobbare voorwerpen: voorwerpen die een of meer ontplobbare en/of pyrotechnische stoffen bevatten.

4. Stoffen en voorwerpen van klasse 1 (...) moeten zijn ingedeeld in een subklasse volgens lid 6 van dit randnummer en een compatibiliteitsgroep volgens lid 7) van dit randnummer.

De subklasse moet op grond van de in Aanhangel A.1 aangegeven beproevingen en onder gebruikmaking van de definities onder lid 6 zijn vastgesteld.

De compatibiliteitsgroep moet zijn vastgesteld volgens de definities van lid 7.

De classificatiecode bestaat uit het nummer van de subklasse en de letter van de compatibiliteitsgroep.

6. Definities van de subklassen

1.1 Stoffen en voorwerpen met gevaar voor massa-explosie<sup>11</sup>;

1.2 Stoffen en voorwerpen met gevaar voor scherfwerking<sup>12</sup>, maar niet met gevaar voor massa-explosie, maar niet met gevaar voor massa-explosie;

1.3 Stoffen en voorwerpen met gevaar voor brand of met gering gevaar voor onder meer scherfwerking;

1.4 Stoffen en voorwerpen met een gering explosiegevaar, indien ze tijdens het vervoer tot ontsteking komen. De gevolgen blijven in hoofdzaak beperkt tot het collo en leiden niet tot scherfwerking van enige omvang of reikwijdte. Een van buitenaf inwerkende brand mag niet leiden tot een explosie op praktisch hetzelfde ogenblik van vrijwel de gehele inhoud van het collo.

Bij de classificatie moest rekening worden gehouden met de zogenaamde *compatibiliteitsgroepen*. Voor de in eenzelfde compatibiliteitsgroep vallende ontplofbare stoffen en voorwerpen waren/zijn min of meer dezelfde vervoersvoorwaarden gesteld. In de praktijk waren voor vuurwerk twee compatibiliteitsgroepen relevant: compatibiliteitsgroep G is de groep voor de reguliere pyrotechnische voorwerpen. Compatibiliteitsgroep S geeft een omschrijving van de ontplofbare stoffen waarbij gevaar vanwege de verpakking vrijwel uitgesloten is (een soort containerbegrip).

## 2100

7) Definitie van de compatibiliteitsgroepen van de stoffen en voorwerpen

G Pyrotechnische stof of voorwerp dat een pyrotechnische stof bevat, of voorwerp, dat zowel een ontplofbare stof als een lichtverspreidende, brandstichtende, traanverwekkende of rook producerende stof bevat

S Stoffen of voorwerpen, zodanig verpakt of ontworpen dat alle gevaarlijke effecten ten gevolge van het onopzettelijke in werking treden beperkt blijven tot het inwendige van het collo, tenzij het collo is aangetast door brand. In dit laatste geval moeten alle effecten van luchtdruk of scherfwerking voldoende beperkt blijven, zodat de brandbestrijdings- of andere noodmaatregelen in de onmiddellijke omgeving van het collo niet aanmerkelijk hinderen of beletten.

In de praktijk werd vuurwerk ingedeeld als 1.1 G, 1.2 G, 1.3 G, 1.4G of 1.4S. Het vuurwerk van de klasse 1.4G of 1.4 S werd in de wandelgangen vaak als consumentenvuurwerk beschouwd. Het is echter al eerder benadrukt: de vraag of vuurwerk in juridische zin als consumentenvuurwerk moest worden beschouwd werd **niet** bepaald door de classificatie, maar door de gebruikersbestemming. Deze viel terug te vinden in het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen en niet in de regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (zie verder hieronder).

Aan de betreffende soorten vuurwerk werd een identificatienummer (UN-nummer) toegekend. Het ging om de volgende identificatienummers

## 2101

1. De stoffen en voorwerpen van klasse 1 die ten vervoer zijn toegelaten, zijn opgesomd in de hierna volgende Tabel 1.

**Tabel 1. Opsomming van de stoffen en voorwerpen**

| Cijfer | Identificatienummer en benaming van de stof of het voorwerp | Classificatiecode |
|--------|-------------------------------------------------------------|-------------------|
| 9      | 0333 vuurwerk                                               | 1.1.G             |
| 21     | 0334 vuurwerk                                               | 1.2 G             |
| 30     | 0335 vuurwerk                                               | 1.3G              |
| 43     | 0336 vuurwerk                                               | 1.4G              |
| 45     | 0337 vuurwerk                                               | 1.4S              |

*Hoe moest worden vastgesteld tot welke subklasse en compatibiliteitsgroep vuurwerk behoorde?*

## 2100

(3) De ontplofbare stoffen en voorwerpen moeten overeenkomstig de beproevingsmethoden voor de bepaling van de explosieve eigenschappen en de classificatieprocedure, aangegeven in Aanhangel A.1, onder een van de benamingen van rn. 2101 zijn ingedeeld en volgens de aan deze benaming verbonden voorwaarden (...).

(4) Stoffen en voorwerpen van klasse 1 moeten zijn ingediend in een subklasse volgens lid (6) van dit randnummer en een compatibiliteitsgroep volgens lid (7) van dit randnummer.

De subklasse moet op grond van de in Aanhangel A1 aangegeven beproevingen en onder gebruikmaking van de definities in lid (6) zijn vastgesteld.

De compatibiliteitsgroep moet zijn vastgesteld volgens de definities in lid (7).

De classificatiecode bestaat uit het nummer van de subklasse en de letter van de compatibiliteitsgroep.

<sup>11</sup> Bij een massa-explosie vindt in een keer de explosie plaats.

<sup>12</sup> Bij scherfwerking barst een voorwerp in fragmenten uiteen. De shrapnels uit wereldoorlog I hadden die eigenschap.

(7) Opmerking : Elke stof of elk voorwerp in een specifieke verpakking kan slechts in een compatibiliteitsgroep worden ingedeeld. Aangezien het criterium voor de compatibiliteitsgroep S van empirische aard is, is de indeling in deze groep noodzakelijkerwijs gebonden aan de beproevingen voor de indeling in een classificatiecode.

### Deel III

#### Aanhangsel A.1

##### 3101

(1) Indien een stof of voorwerp explosieve eigenschappen bezit of kan bezitten, moet worden vastgesteld of de stof of het voorwerp in klasse 1 kan worden ingedeeld en wel op grond van de beproevingen, procedures en criteria, vastgelegd in het Handboek beproevingen en criteria deel I.

Een stof of voorwerp van klasse 1 is slechts ten vervoer toegelaten, indien deze onder een van de in rn. 2101 vermelde benamingen (..) is ingedeeld en indien aan de criteria, vermeld in het Handboek beproevingen en criteria is voldaan.

(2) De stoffen en voorwerpen van klasse 1 moeten in de juiste subklasse en compatibiliteitsgroep zijn ingedeeld en wel volgens de in het Handboek beproevingen en criteria voorgeschreven procedures en criteria.

(3) De stoffen en voorwerpen van klasse 1 moeten onder een cijfer, een identificatienummer en een benaming (..), opgenomen in tabel 1 van rn. 2101 zijn ingedeeld.

Verder stond een opmerking in 3170 ADR 1999 bij de zogenaamde opsomming van benamingen maar dus **niet** in de voorschriften voor classificatie (3101). Deze opmerking luidde:

##### 3101

1. De omschrijvingen in dit glossarium zijn niet bedoeld om de beproevingsprocedures te vervangen en evenmin om de indeling van een stof of voorwerp van klasse 1 vast te stellen. De indeling in de juiste subklasse en de beslissing of de compatibiliteitsgroep S van toepassing is, moet zijn gebaseerd op de beproeving van het product in overeenstemming met het Handboek beproevingen en criteria, deel I, of zijn vastgesteld **door vergelijking** met soortgelijke producten die reeds zijn beproefd en ingedeeld in overeenstemming met de procedure, vermeld in het Handboek beproevingen en criteria, deel I.

Ten behoeve van deze publicatie is gebruik gemaakt van de tekst van de versie van het Handboek beproevingen en criteria van de Verenigde Naties [van 2004](#). De versie van rond 2000 staat mij niet ter beschikking. Mij is bekend dat de versie geldend rond 2000 alleen zag op de classificatie van nieuw vuurwerk. Wat onder dat begrip in die tijd moest worden verstaan weet ik niet. Wellicht was die definitie beperkter dan die in het vigerende Handboek beproevingen en criteria.

De huidige scope is weergegeven in bepaling 10.2 van deel I. Dit deel gaat over 'classification procedures, test methods and criteria relating of explosives of class 1'.

#### Handboek beproevingen en criteria van de Verenigde Naties

##### 10.2 Scope

###### 10.2.1

**New** products which are considered as having explosive properties or are intended to function as explosives should first be considered for inclusion in Class 1. In this context a new product is one which, in the opinion of the competent authority, involves any of the following:

- a. A new design of article containing an explosive substance or an article containing a new explosive substance or a new combination or mixture of explosive substances;
- d. a new design of package for an explosive article including a new type of inner packaging of a new arrangement of articles (a relatively minor change of to an inner or outer packaging can be critical and can convert a lesser risk into a mass-explosion risk).

The classification procedure should be undertaken before a new product is offered for transport.

De classificatie van nieuw vuurwerk had plaats te vinden op basis van proefnemingen. Onder nieuw vuurwerk viel rond 2000, afhankelijk van de vraag hoe de tekst van het toen geldende Handboek beproevingen en criteria luidde, ook een nieuw ontwerp voor de verpakking van vuurwerk.

De classificatie van niet-nieuw vuurwerk had plaats te vinden op basis van een vergelijking met reeds beproefd vuurwerk. Dit was niet aangegeven in een bindend voorschrift, maar in een (toelichtende) opmerking. Hoe de vergelijking had plaats te vinden, was **niet** aangegeven.

*Op wie rustte de plicht tot classificatie in het kader van de IDMG-code cq. het ADR?*

#### IDMC-code

##### 2.0.0 Responsibilities

The classification shall be made by the shipper/consignor.



## Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg

### 2002

De afzender dient, hetzij in het vervoerdocument, hetzij in een afzonderlijke verklaring, welke in dit document is opgenomen of hiermee is verbonden, te bevestigen dat de aangeboden stof tot het vervoer is toegelaten (mag worden vervoerd) volgens de bepalingen van het ADR en dat aard, hoedanigheid, verpakking, IBC of tankcontainer en etikettering in overeenstemming zijn met het ADR.

De verantwoordelijkheid voor de naleving van de regels voor de classificatie berustte bij **de afzender**. Deze had te beoordelen of sprake was van nieuw vuurwerk en zo nee, hoe de vergelijking met reeds beproefd vuurwerk had plaats te vinden.

### *Welke regels golden voor multimodaal vervoer op grond van het ADR?*

Het meeste rond 2000 aangevoerde vuurwerk werd aangevoerd per zeeschip en werd na lossing, al dan niet na een tijdelijke opslag in een containerterminal, overgeslagen naar een vrachtwagen of binnenschip. Voorzien was in een koppelingsbepaling.

### 2007

Colli, met in begrip van grote verpakkingen (IBC's), containers en tankcontainers, die niet volledig voldoen aan de voorschriften voor de verpakking, gezamenlijke verpakking, opschriften op de colli en etikettering, van deze Bijlage (van het ADR), en aan de voorschriften voor etikettering en kenmerking van bijlage B, doch die wel voldoen aan de voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke goederen over zee of door de lucht mogen voorafgaand aan of aansluitend op een zee of luchttraject onder de volgende voorwaarden worden vervoerd:

- de colli of grote verpakkingen (IBC's) mogen, voor zover de etikettering en kenmerking niet voldoen aan het ADR, volgens de voorschriften voor het zee- of luchtvervoer van etiketten en kenmerkingen zijn voorzien
- alleen bij vervoer, voorafgaand aan of volgende op een zeetraject, moeten de containers en de tankcontainer, voor zover zij niet van kenmerkingen en etikettering conform het ADR, zijn voorzien, van kenmerkingen en etiketteren conform de voorschriften voor het zeevervoer zijn voorzien.

Deze bepaling was ingegeven door het uiteenlopen van de eisen aan onder meer de etikettering van een container voor de verschillende vormen van vervoer. Met de koppelingsbepaling moest worden voorkomen dat in verband met een andere wijze van vervoer de etiketten op de container moesten worden vervangen.

De vraag is uiteraard wat moest worden verstaan onder containers (met gevaarlijke lading) 'die niet volledig voldoen aan de voorschriften voor de verpakking (..) en etikettering (..), doch wel voldoen aan de voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke goederen over zee of door de lucht'? Hoe moest in het kader van het wegvervoer worden vastgesteld dat een container met vuurwerk wat betreft de etikettering voldeed aan de voorschriften voor het vervoer over de zee en door wie moest dat worden vastgesteld?

De controle van de naleving van de desbetreffende eisen aan het vervoer van gevaarlijke stoffen over zee door bijvoorbeeld een stuwadoor/afzender/vervoerder was voorafgaand aan een nieuwe wijze van vervoer niet zo moeilijk. De eisen aan de etikettering waren immers direct gekoppeld aan de informatie afkomstig van de oorspronkelijke afzender. Deze informatie was onder meer te vinden in het vervoersdocument dat door de afzender aan de kapitein ter beschikking was gesteld (zie bijvoorbeeld 5.4.1.1.1 van de vigerende IDMG-code). Dit document kon door de stuwadoor/afzender/vervoerder worden gebruikt ter verificatie van de juistheid van de etikettering in het kader van het zeevervoer.

Door de koppelingsbepaling konden problemen met de niet-naleving van de classificatievoorschriften door de afzender zich relatief eenvoudig door de gehele vervoersketen verspreiden.

### *Welke eisen golden voor de opschriften en etikettering op de colli?*

Het ADR bevatte eisen aan de opschriften. Deze moesten zijn aangebracht op de colli of te wel de verpakking (2105). Daarnaast waren eisen gesteld aan de etikettering. Deze eisen luiden als volgt.

### 2002

(9) De verzender moet, hetzij in het vervoerdocument, hetzij in een afzonderlijke verklaring welke in dit document is opgenomen of hiermee is verbonden, te bevestigen dat de aangeboden stof tot het vervoer is toegelaten volgens de bepalingen van het ADR en dat aard, hoedanigheid en etikettering in overeenstemming zijn met het ADR.

### 2105

(2) Colli die stoffen en voorwerpen van de cijfers 01 tot en met 34 bevatten moeten zijn voorzien van een etiket volgens model no. 1 Op de onderste helft van het etiket moet de classificatiecode volgens rn. 2101, Tabel 1, kolom 3, zijn aangegeven.

Colli die stoffen en voorwerpen van de cijfers 35 tot en met 47 bevatten, moeten zijn voorzien van een etiket volgens model no. 1.4. Op de onderste helft van het etiket moet de compatibiliteitsgroep volgens rn. 2101, Tabel 1, kolom 3 zijn aangegeven.

Op het etiket van de gevarenklassen 1.1 en 1.2 was een exploderende bom afgebeeld. Dat gold toen niet voor de gevarenklassen 1.3 en 1.4. Daarvoor bestond een afzonderlijk etiket.

*Op wie rustte de plicht tot naleving van de etikettering van de container?*

Deel III, Aanhangsel A.9 ADR: Voorschriften betreffende de gevaarsetiketten.

**3901**

- (1) De gevaarsetiketten moeten op een geschikte wijze en duidelijk zichtbaar op de colli (containers) en de vast tanks zijn aangebracht.  
 (2) De afzender is verantwoordelijk voor het aanbrengen van de etiketten.  
 (3) Op colli, containers (..) met gevaarlijke goederen, die over en gedeelte van het traject over de weg worden vervoerd en die wat betreft de etikettering moeten voldoen aan de voorschriften van andere wijzen van vervoer (zoals voorzien in de IMDG-code) mogen behalve de gevaarsetiketten, voorgeschreven in het ADR, ook gevaarsetiketten worden aangebracht overeenkomstig de bepaling van genoemde andere voorschriften.  
 De afzender zal schriftelijk aan de vervoerder de in het vervoerdocumenten te vermelden aanduidingen moeten mededelen.

De relevante informatie voor het vervoerdocument (het document dat bij het vervoer aanwezig dient te zijn) was dus van de afzender afkomstig.

*Wie waren belast met het toezicht op de naleving van de regels voor de classificatie en etikettering?*

Met het toezicht op de naleving waren de autoriteiten in het land van verzending belast. Het verzenden van vuurwerk vond vaak in het buitenland plaats, zoals China.

*Hoe kon in ons land worden opgetreden tegen niet-naleving van de voorschriften voor de classificatie en etikettering door een in het buitenland gevestigde afzender?*

**2002**

- (1)  
 In onderhavige bijlage wordt aangegeven welke gevaarlijke goederen van het internationaal vervoer over de weg zijn uitgesloten en welke gevaarlijke goederen er onder bepaalde voorwaarden tot zijn toegelaten.  
 De gevaarlijke goederen zijn er gerangschikt in open en in gesloten klassen. Van de gevaarlijke goederen die beoogd worden door de titel van de gesloten klassen (klassen 1, 2 en 7) zijn diegene welke opgesomd zijn in de bepalingen betreffende deze klassen (randnummers 2101, 2201 en 2701) slechts tot het vervoer toegelaten wanneer de voorschriften van deze bepalingen nageleefd worden; de andere goederen mogen niet vervoerd worden.

Onduidelijk is wat moet worden verstaan onder ‘wanneer de voorschriften van deze bepalingen nageleefd worden’ in relatie tot uit het buitenland afkomstig onjuist geclassificeerd vuurwerk. Betekende dit dat tegen een vervoerder kon worden opgetreden vanwege een onjuiste classificatie tijdens het vervoer? Duidelijk was dat bij een onjuiste classificatie het ADR niet werd nageleefd. Maar voor die niet-naleving was de vervoerder niet verantwoordelijk.

Meer duidelijkheid gaf in die tijd [richtlijn 95/50/EG betreffende uniforme procedures voor de controle op het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg](#). Bij een inbreuk op veiligheidsnormen kon bij het vervoer over de weg van vuurwerk een rijverbod worden opgelegd.

**Artikel 5**

Onverminderd andere eventueel toe te passen sancties kan, wanneer tijdens het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg een of meer van de met name in bijlage II vermelde inbreuken op de veiligheidsnormen zijn vastgesteld, ter plaatse of op een daartoe door de controle instanties aangewezen plaats, aan de betrokken voertuigen een doorrijverbod worden opgelegd en kan de verplichting worden opgelegd dat zij vóór het voortzetten van de reis in overeenstemming met de voorschriften worden gebracht ofwel is het mogelijk dat er naar gelang van de omstandigheden of veiligheidsredenen andere passende maatregelen, met inbegrip van een eventuele weigering van toegang van deze voertuigen tot de Gemeenschap, worden toegepast.

Het is de vraag of een vervoerder bijvoorbeeld strafrechtelijk kon worden aangesproken vanwege een onjuiste classificatie en etikettering. Dit lijkt mij niet. Van een overtreding van het ADR van de voorschriften voor classificatie en etikettering door de vervoerder was helemaal geen sprake. Alleen de afzender kon worden ‘aangepakt’ en deze verkeerde meestal in het buitenland. Voor de aanpak van de afzender waren de autoriteiten in het land van verzending (China) verantwoordelijk. Uiteraard stond het de Rijksverkeersinspectie vrij de buitenlandse collega's te verzoeken over te gaan tot handhaving bij de afzender.

*Hoe kon in ons land worden vastgesteld dat vanuit het buitenland afkomstig vuurwerk (on)juist was geclassificeerd en geëtiketteerd?*

Niet voorgeschreven was dat rapporten over de classificatie (over de proefnemingen of de vergelijking) het vervoer hadden te begeleiden. Op de afzender rustte slechts de verplichting om hetzij in het vervoerdocument, hetzij in een afzonderlijke verklaring, welke in dit document is opgenomen of hiermee is verbonden, te bevestigen dat de aangeboden stof tot het

vervoer is toegelaten volgens de bepalingen van het ADR en dat aard, hoedanigheid, en eventueel verpakking, (...) en etikettering in overeenstemming zijn met het ADR (2002, (9)).

Dit betekende dat de juistheid van de classificatie van vuurwerk (zeker wanneer dit uit een niet EU-land afkomstig was) door een toezichthoudende autoriteit op basis van de het vervoer begeleidende documenten **nauwelijks** viel te controleren.

Het ADR bevatte in 2000 geen regeling voor samenwerking tussen toezichthoudende instanties van betrokken landen. Regels voor de samenwerking golden wel voor de toezichthouders van de in de Europese Unie gevestigde toezichthoudende autoriteiten in het kader van richtlijn 95/50/EG.

Indien een toezichthouder in ons land, kortom, het vermoeden zou hebben dat uit een land buiten de EU afkomstig vuurwerk niet juist geclassificeerd zou zijn, dan restte op die toezichthouder waarschijnlijk weinig anders dan dit vuurwerk **zelf** te testen, wat een redelijk kostbare en tijdrovende aangelegenheid was.

*Een ander probleem voor de handhaving: niet vertaling*

Een deel van de internationale voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke stoffen was rond 2000 niet vertaald in het Nederlands. Dat gold in ieder geval voor de IDMG-code en het Handboek beproevingen en criteria van de Verenigde Naties. Volgens een uitspraak van de Hoge Raad van juni 1997 waren onvertaalde voorschriften in strafrechtelijke zin niet handhaafbaar. Dit gold vermoedelijk ook voor de desbetreffende **regels** voor classificatie en etikettering van vuurwerk uit de IDMG-code en het Handboek beproevingen en criteria.

*Vervallen vangnet*

In augustus 1996 kwam de regeling die functioneerde als vangnet voor de stoffen en voorwerpen waarvan de eigenschappen gevaarlijker waren dan op grond van de regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen werd verondersteld te **vervallen**: artikel 7, tweede lid, van het Reglement Gevaarlijke Stoffen. In de toelichting op het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen, was **niet** aangegeven waarom die bepaling niet meer nodig was.

#### **Artikel 7**

2. In afwijking van het bepaalde in het vorige lid is het verboden gevaarlijke stoffen welke in bijlage I, onderscheidenlijk in bijlage II als voorwaardelijk tot het vervoer toegelaten worden aangemerkt, over land, onderscheidenlijk over de binnenwateren te vervoeren, dan wel tot zodanig vervoer aan te bieden, indien de gevaarseigenschappen van deze stoffen zodanig zijn beïnvloed of gewijzigd, dat het vervoer daarvan ten gevolge van de staat waarin zij zich bevinden grotere risico's met zich brengt dan waarmede bij de toelating van deze stoffen rekening werd of kon worden gehouden.

### **Paragraaf 6.3 De regels voor de invoer in relatie tot de classificatie en etikettering**

De Nederlandse regels voor het vervoer van gevaarlijke stoffen waren vanaf augustus 1996 neergelegd in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Deze wet was **niet** van toepassing op niet-vervoerhandelingen, zoals het invoeren van vuurwerk. Voor die handelingen konden op grond van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen geen regels meer worden gegeven. Deze waren rond 2000 op grond van deze wet dan ook niet gegeven.

Een andere wet bood wel de mogelijkheid tot het stellen van regels voor de invoer: de Wet milieugevaarlijke stoffen. Op grond van deze wet waren regels gegeven voor de invoer van consumentenvuurwerk in ons land: het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen. Het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen bevatte ook regels voor de productveiligheid (zie paragraaf 6.4): constructie, staat, aard, samenstelling en overige eigenschappen. Deze regels waren om onbekende redenen **niet** van toepassing op het invoeren. Het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen verplichtte niet tot naleving van de eisen aan classificatie en etikettering in het kader van de regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Degenen verantwoordelijk voor het invoeren van consumentenvuurwerk in ons land konden **niet** op een onjuiste classificatie en etikettering worden aangesproken.

#### **Wet milieugevaarlijke stoffen**

##### **Artikel 24**

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, indien een redelijk vermoeden is gerezen dat door handelingen met stoffen of preparaten ongewenste effecten zullen ontstaan voor mens of milieu, regelen worden gesteld met betrekking tot het vervaardigen, in Nederland invoeren, toepassen, voorhanden hebben, aan een ander ter beschikking stellen, vervoeren, uitvoeren en zich ontdoen van deze stoffen of preparaten.

2. Hiertoe kunnen behoren regelen, inhoudende:

f. een verbod zodanige handeling te verrichten met betrekking tot producten, indien deze daarbij aangewezen stoffen of preparaten bevatten, of indien deze zodanige stoffen of preparaten bevatten in grotere dan daarbij aangegeven hoeveelheden;

#### **Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen**

##### **Artikel 1**

In dit besluit en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. vuurwerk: een product of voorwerp waarin of waarop een sas aanwezig is en dat geschikt is om voor vermakelijkheidsdoeleinden tot ontbranding gebracht te worden

##### **Artikel 2**

1. Dit besluit is niet van toepassing op:
- b. vuurwerk dat niet bestemd is voor de particuliere gebruiker:

##### **Artikel 3**

Het is verboden vuurwerk voorhanden te hebben of af te leveren, dat niet voldoet aan de bij of krachtens dit besluit gestelde eisen.

Dat Nederlandse importeurs niet konden worden aangesproken op een onjuiste classificatie en etikettering moet in retrospectief als een fout in de toenmalige nationale wetgeving voor vuurwerk worden gezien. Het was/is heel gebruikelijk importeurs te verplichten in te staan op de naleving van de regels voor de door hen ingevoerde producten. Voor de invoer van vuurwerk gold rond 2000 in relatie tot de classificatie en etikettering echter geen regeling.

#### **Paragraaf 6.4 De regels voor het nederleggen in relatie tot de classificatie en etikettering**

De Wet vervoer gevaarlijke stoffen bood rond 2000 de mogelijkheid van het stellen van regels voor een vorm van opslag: het nederleggen tijdens het vervoer. Gedacht moet worden aan een container beladen met vuurwerk dat na aanvoer met een zeeschip tijdelijk wordt opgeslagen om met een binnenschip verder te worden vervoerd.

#### **Wet vervoer gevaarlijke stoffen**

##### **Artikel 2**

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- e. het nederleggen van gevaarlijke stoffen tijdens het vervoer.

Artikel 2 van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen strekte ter uitvoering van artikel 2 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

#### **Besluit vervoer gevaarlijke stoffen**

##### **Artikel 2**

1. Overeenkomstig het ADR, het ADN, het RID dan wel anderszins ter uitvoering van verdragen of bindende besluiten van volkenrechtelijke organisaties, worden bij ministeriële regeling gevaarlijke stoffen of categorieën van gevaarlijke stoffen aangewezen ten aanzien waarvan het nederleggen met daarbij aangewezen vervoermiddelen:

- a. niet is toegestaan; of
- b. is toegestaan mits daarbij gestelde regels in acht zijn genomen.

Ter uitvoering van artikel 2 van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen was de Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen (VLG) vastgesteld. Relevant zijn de volgende bepalingen.

#### **Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen (VLG) (gecteerd uit [Stcrt. 1998, nr. 241](#))**

##### **Artikel 1**

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Minister: Minister van Verkeer en Waterstaat;
- b. bevoegde autoriteit:
  - 1°. Minister, of
  - 2°. een in bijlage 3 bij deze regeling erkende instantie;
- c. ADR: Accord européen relatif au transport international des marchandises dan-gereuses par route.
2. De in bijlage 1 opgenomen begripsbepalingen zijn van toepassing op de bijlagen 2 en 3 voorzover daarin niet anders is bepaald.

##### **Artikel 2**

Bij deze regeling behoren drie bijlagen:

- a. bijlage 1: voorschriften betreffende het vervoer van gevaarlijke stoffen over land, zijnde de Nederlandse ver-taling van de bijlagen A en B van het ADR en de daarbij behorende aanhangsels;
- b. bijlage 2: voorschriften in afwijking van of in aanvulling op bijlage 1;

c. bijlage 3: erkende instanties, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, 2°.

#### Artikel 3

Met voorwaardelijk tot het vervoer over de weg toegelaten gevaarlijke stoffen als bedoeld in bijlage 1 mogen de handelingen, bedoeld in artikel 2 van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen, worden verricht, mits de in deze regeling gestelde voorschriften in acht worden genomen.

Het ADR bevatte, voor zover valt na te gaan, rond 2000 alleen voorschriften voor het nederleggen (tijdens het vervoer) van radioactieve stoffen en niet voor ontplofbare stoffen en voorwerpen, zoals vuurwerk. Het nederleggen van professioneel vuurwerk tijdens het vervoer was dus **niet** gereguleerd. Dit betekende dat degene die zich bezighield met het nederleggen tijdens het vervoer (de exploitant van een containerterminal?) **niet** had in te staan voor de juistheid van de classificatie en etikettering.

Daarnaast was met artikel 6 van het [Besluit vervoer gevaarlijke stoffen](#) artikel 17 van het Reglement Gevaarlijke Stoffen in augustus 1996 **vervallen**. Dit artikel had betrekking op alle vormen van nederleggen anders dan in inrichtingen.

#### Artikel 17

Ontploffingsgevaarlijke stoffen mogen slechts *worden* nedergelegd indien deze in het VLG of VBG als voorwaardelijk tot het vervoer toegelaten worden aangemerkt en mits wordt voldaan hetzij aan de met betrekking tot samenstelling, verpakking, opschriften en etikettering van de betrokken stoffen in bijlage I of II gegeven voorschriften, hetzij, indien die stoffen naar de plaats van nederlegging zijn vervoerd met zeeschepen, met luchtvaartuigen of over de spoorweg aan de voor de betrokken wijze van vervoer te dien aanzien gestelde voorschriften.

Artikel 17 van het Reglement Gevaarlijke Stoffen had zoals hierboven is uiteengezet reeds vanaf 1990 haar betekenis verloren ten aanzien van de regels voor de samenstelling van vuurwerk. Deze regels waren vervangen door die voor de classificatie. Op grond van artikel 17 van het Reglement Gevaarlijke Stoffen hoefden regels voor de classificatie door degenen verantwoordelijk voor het nederleggen **niet** in acht te worden genomen. Degenen die verantwoordelijk waren voor het nederleggen konden dus **niet** worden aangesproken worden op de niet-naleving van de classificatieregels.

In augustus 1996 kwam de Wet Gevaarlijke Stoffen te vervallen. Daarmee verviel ook artikel 17 van het Reglement Gevaarlijke Stoffen. Een alternatieve voorziening werd niet getroffen. Vanaf augustus 1996 golden in verband met het nederleggen per definitie geen voorschriften meer met betrekking tot de samenstelling van professioneel vuurwerk in ons land.

Eveneens was in augustus 1996 de grondslag vervallen voor het stellen van regels voor de etikettering van vuurwerk anders dan voor particulier gebruik in verband met het nederleggen. Alternatieve regels waren daarvoor evenmin gegeven. Degene verantwoordelijk voor het nederleggen konden, kortom, **niet** worden aangesproken op een onjuiste etikettering van vuurwerk anders dan voor particulier gebruik.

Het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen voor consumentenvuurwerk was op het nederleggen wel van toepassing. Dit besluit had betrekking op het bredere begrip ‘voorhanden hebben’ van consumentenvuurwerk. Het besluit was niet van toepassing op vuurwerk niet bestemd voor particulier gebruik (artikel 2, eerste lid, vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen).

Geciteerd wordt uit enkele bepalingen van dit besluit in relatie tot het voorhanden hebben.

#### Wet milieugevaarlijke stoffen

##### Artikel 24

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, indien een redelijk vermoeden is gerezen dat door handelingen met stoffen of preparaten ongewenste effecten zullen ontstaan voor mens of milieu, regelen worden gesteld met betrekking tot het vervaardigen, in Nederland invoeren, toepassen, voorhanden hebben, aan een ander ter beschikking stellen, vervoeren, uitvoeren en zich ontdoen van deze stoffen of preparaten.

2. Hiertoe kunnen behoren regelen, inhoudende:

f. een verbod zodanige handeling te verrichten met betrekking tot producten, indien deze daarbij aangewezen stoffen of preparaten bevatten, of indien deze zodanige stoffen of preparaten bevatten in grotere dan daarbij aangegeven hoeveelheden;

#### Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen

##### Artikel 1

a. Vuurwerk een product of voorwerp waarin of waarop een sas aanwezig is en dat geschikt is om voor vermakelijkheidsdoeleinden tot ontbranding te worden gebracht;

- b. Sas: de lading van vuurwerk, bestaande uit een pyrotechnische stof, een pyrotechnisch preparaat of een andere stof of preparaat met een gelijksoortige werking als een pyrotechnische stof of preparaat, met inbegrip van eventuele toevoegingen.
- c. Ontstekinrichting: het onderdeel van het vuurwerk dat bestemd is om de gebruiker in staat te stellen het vuurwerk tot ontbranding ding te brengen.

#### Artikel 2

Dit besluit is niet van toepassing op:

- a.
- b. vuurwerk dat niet bestemd is voor de particuliere gebruiker.

#### Artikel 3

Het is verboden vuurwerk voorhanden te hebben dat niet voldoet aan de bij of krachtens dit besluit gestelde eisen.

#### Artikel 4

1. Vuurwerk moet voorzien zijn van de aanduiding bestemd voor particulier gebruik.

#### Artikel 15

1. Vuurwerk moet:
  - a. een zodanig constructie hebben, zodanig zijn vervaardigd en in zodanige staat verkeren
  - b. zodanig zijn voor wat betreft de aard, samenstelling en overig eigenschappen van het materiaal en zodanig functioneren dat bij redelijkerwijs te verachten gebruik geen letsel kan ontstaan.
2. Elke sas van het vuurwerk moet:
  - a. zodanig zijn aangebracht en verdeeld:
  - b. van een zodanig samenstelling en gewicht en
  - c. van een zodanige temperatuur, wrijvings-, stoot- en drukgevoeligheid zijn, dan het vuurwerk niet spontaan of voortijd kan ontbranden.
3. De ontstekinrichting van het vuurwerk moet in een zodanige staat verkeren, zodanig zijn geconstrueerd, aangebracht of beschermd dat:
  - a. de ontstekinrichting van het vuurwerk betrouwbaar functioneert en
  - b. de gebruiker tussen het tot ontbranding gebracht hebben van de ontstekinrichting en het eerste effect een veilig afstand in acht kan nemen.

De uitvoeringsregeling ‘[Nadere eisen aan vuurwerk](#)’ (nadien een aantal malen gewijzigd: onder nadere eisen aan vuurwerk<sup>13</sup>) bevatte eisen aan samenstelling, hoeveelheid en aanduiding van fop- en schertsvuurwerk.

Het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen bevatte geen regels voor de classificatie en etikettering. Degenen betrokken bij het voorhanden hebben van consumentenvuurwerk konden **niet** worden aangesproken op een onjuiste classificatie en etikettering van consumentenvuurwerk.

#### Paragraaf 6.5 De regels voor het afleveren in relatie tot de classificatie en etikettering van vuurwerk

De Nederlandse regels voor het vervoer van gevaarlijke stoffen waren vanaf augustus 1996 neergelegd in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Deze wet was **niet** van toepassing op niet-vervoerhandelingen, zoals het afleveren of het ter aflevering aanwezig houden. Voor die handelingen konden op grond van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen geen regels meer worden gegeven.

In het verlengde hiervan was artikel 32 van het Reglement Gevaarlijke Stoffen in augustus 1996 **vervallen**. Deze bepaling luidde:

#### Artikel 32

Ontploffingsgevaarlijke stoffen mogen slechts worden afgeleverd dan wel ter aflevering aanwezig gehouden, indien deze in het VLG of VBG als voorwaardelijk tot het vervoer toegelaten worden aangemerkt en mits wordt voldaan aan de in het VLG of VBG met betrekking tot samenstelling, verpakking, opschriften en etikettering gegeven voorschriften.

Artikel 32 van het Reglement Gevaarlijke Stoffen had zoals hierboven is uiteengezet reeds vanaf 1990 haar betekenis in verband met de voorschriften voor de samenstelling van vuurwerk verloren. Vanaf dat moment waren de regels voor de samenstelling van vuurwerk uit het ADR komen te vervallen. Deze waren vervangen door die voor de classificatie op basis van de eigenschappen. Op grond van artikel 32 van het Reglement Gevaarlijke Stoffen hoefden regels voor de classificatie bij het afleveren en het ter aflevering aanwezig houden **niet** in acht te worden genomen. Op een onjuiste classificatie konden degenen verantwoordelijk voor het afleveren en ter aflevering aanwezig houden (handelaren met name) **niet** worden aangesproken.

<sup>13</sup> Wijziging van deze regeling zijn te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/staatscourant>. Een integrale tekst van dit besluit rond 2000 is digitaal niet beschikbaar.



Met de Wet Gevaarlijke Stoffen kwam op 1 augustus 1996 ook artikel 32 van het Reglement Gevaarlijke Stoffen te vervallen. Het afleveren en ter aflevering aanwezig houden van professioneel vuurwerk was vanaf die dag **niet** meer geregeld.

Eveneens was in augustus 1996 de grondslag vervallen voor het stellen van regels voor de etikettering van vuurwerk anders dan voor particulier gebruik in verband met het afleveren en ter aflevering aanwezig houden. Degene verantwoordelijk voor het afleveren en ter aflevering aanwezig houden konden **niet** worden aangesproken op een onjuiste etikettering van vuurwerk anders dan voor particulier gebruik.

Het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen viel onder verantwoordelijkheid van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit besluit ging onder meer over het afleveren van consumentenvuurwerk of te wel vuurwerk bestemd voor particulieren. Het besluit was niet van toepassing op vuurwerk niet bestemd voor particulier gebruik (artikel 2, eerste lid, Vuurwerkbesluit Wms).

Het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen bevatte **geen** regels voor de vervoersclassificatie en etikettering. Degenen betrokken bij het afleveren van consumentenvuurwerk konden **niet** worden aangesproken op een onjuiste classificatie en etikettering van vuurwerk in bijvoorbeeld een container.

In het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen werd in plaats van het classificatiestelsel uitgegaan van een indeling op basis van productgroepen. Aan elke groep waren eisen gesteld. De eisen hadden onder meer betrekking op de samenstelling en aanduiding. Geciteerd wordt uit enkele bepalingen van dit besluit in verband met het afleveren.

#### **Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen**

##### **Artikel 1**

- d. Vuurwerk een product of voorwerp waarin of waarop een sas aanwezig is en dat geschikt is om voor gemakkelijksdoeleinden tot ontbranding te worden gebracht;
- e. Sas: de lading van vuurwerk, bestaande uit een pyrotechnische stof, een pyrotechnisch preparaat of een andere stof of preparaat met een gelijksoortige werking als een pyrotechnische stof of preparaat, met inbegrip van eventuele toevoegingen.
- f. Ontsteekinrichting: het onderdeel van het vuurwerk dat bestemd is om de gebruiker in staat te stellen het vuurwerk tot ontbranding ding te brengen.

##### **Artikel 2**

Dit besluit is niet van toepassing op:

- a.
- b. vuurwerk dat niet bestemd is voor de particuliere gebruiker.

##### **Artikel 3**

Het is verboden vuurwerk af te leveren, dat niet voldoet aan de bij of krachtens dit besluit gestelde eisen.

##### **Artikel 4**

- 2. Vuurwerk moet voorzien zijn van de aanduiding bestemd voor particulier gebruik.

##### **Artikel 15**

- 3. Vuurwerk moet:
  - c. een zodanig constructie hebben, zodanig zijn vervaardigd en in zodanige staat verkeren
  - d. zodanig zijn voor wat betreft de aard, samenstelling en overig eigenschappen van het materiaal en zodanig functioneren dat bij redelijkerwijs te verachten gebruik geen letsel kan ontstaan.
- 4. Elke sas van het vuurwerk moet:
  - d. zodanig zijn aangebracht en verdeeld:
  - e. van een zodanig samenstelling en gewicht en
  - f. van een zodanige temperatuur, wrijvings-, stoot- en drukgevoeligheid zijn, dan het vuurwerk niet spontaan of voortijd kan ontbranden.
- 3. De ontsteekinrichting van het vuurwerk moet in een zodanige staat verkeren, zodanig zijn geconstrueerd, aangebracht of beschermd dat:
  - a. de ontsteekinrichting van het vuurwerk betrouwbaar functioneert en
  - c. de gebruiker tussen het tot ontbranding gebracht hebben van de ontsteekinrichting en het eerste effect een veilig afstand in acht kan nemen.

##### **Artikel 17**

Vuurwerk moet bij het ter aflevering voorhanden hebben en bij de aflevering door de fabrikant, importeur of handelaar zijn voorzien van de volgende aanduidingen:

- a. een vermelding of afbeelding van de soort van het vuurwerk waaruit duidelijk blijkt wat de te verwachten effecten tijdens het functioneren zijn
- b. de naam of handelsnaam (..)
- c. het artikelnummer van de fabrikant, importeur of handelaar
- d. een gebruiksaanwijzing.

De uitvoeringsregeling ‘[Nadere eisen aan vuurwerk](#)’ (nadien een aantal malen gewijzigd: onder nadere eisen aan vuurwerk<sup>14</sup>) bevatte eisen aan de samenstelling, hoeveelheid en aanduiding van fop- en schertsvuurwerk.

## Paragraaf 6.6 Inrichtingen

Op grond van de Wet milieubeheer was het oprichten, in werking hebben en dergelijke van inrichtingen waarin onder meer vuurwerk werd opgeslagen onderworpen aan een vergunningplicht. Dit gold onder meer voor de exploitanten van FE Fireworks.

### Wet milieubeheer

#### Hoofdstuk 1. Algemeen

##### § 1.1. Algemeen

##### Artikel 1.1

1. inrichting: elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht.
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden categorieën van inrichtingen aangewezen, die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken.

#### Hoofdstuk 8. Inrichtingen

##### Titel 8.1. Vergunningen

##### Afdeling 8.1.1. Algemeen

##### Artikel 8.1

1. Het is verboden zonder daartoe verleende vergunning een inrichting:
  - a. op te richten;
  - b. te veranderen of de werking daarvan te veranderen;
  - c. in werking te hebben

##### Artikel 8.2

1. Burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de inrichting geheel of in hoofdzaak zal zijn of is gelegen, zijn bevoegd te beslissen op de aanvraag om een vergunning, behoudens in gevallen als bedoeld in het tweede, het derde en het vierde lid.

### Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer

#### Hoofdstuk 2. Aanwijzing van categorieën van inrichtingen

##### Artikel 2.1

1. Als categorieën van inrichtingen als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de wet, die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, worden aangewezen de categorieën van inrichtingen, die in bijlage I zijn genoemd.

##### Categorie 3

- 3.1. Inrichtingen waar ontplofbare stoffen, preparaten of producten worden vervaardigd, bewerkt, verwerkt, verpakt of herverpakt, opgeslagen of overgeslagen, waarbij onder ontplofbare stoffen worden verstaan de stoffen of preparaten als bedoeld in artikel 2 van het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen, dan wel de stoffen, preparaten of andere producten, die zijn ingedeeld in de internationale transport-gevaarklasse 1 als bedoeld in bijlage 1 van het Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen (VLG), alsmede nitrocellulose.

Inrichtingen voor de opslag van ontplofbare stoffen, zoals vuurwerk, in de betekenis van de internationale regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, waren inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer. De vervoersclassificatie was **dus bepalend** voor de toepassing van de Wet milieubeheer.

In principe was de opslag van vuurwerk in inrichtingen vergunningplichtig. Deze vergunningplicht was niet van toepassing op de opslag van vuurwerk in de zin van het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen in een hoeveelheid tot ten hoogste 1000 kg. Dit was neergelegd in het Besluit opslag vuurwerk milieubeheer. Het Besluit opslag vuurwerk milieubeheer bevatte voor die opslag algemene regels.

Het Besluit opslag vuurwerk milieubeheer bevatte **niet** de verplichting voor de exploitant van de inrichting in te staan voor de juistheid van de vervoersclassificatie en –etikettering. Op een onjuiste vervoersclassificatie en -etikettering konden de exploitanten van dergelijke vuurwerkbedrijven **niet** worden aangesproken.

<sup>14</sup> Wijziging van deze regeling zijn te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/staatscourant>. Een integrale tekst van dit besluit rond 2000 is digitaal niet beschikbaar.



## Wet milieubeheer

### Artikel 8.1

1. Het is verboden zonder daartoe verleende vergunning een inrichting:
  - a. op te richten;
  - b. te veranderen of de werking daarvan te veranderen;
  - c. in werking te hebben.
2. Het verbod geldt **niet** met betrekking tot inrichtingen, behorende tot een categorie die bij een algemene maatregel van bestuur krachtens [artikel 8.40, eerste lid](#), is aangewezen, behoudens in gevallen waarin, krachtens [de tweede volzin](#) van dat lid, de bij die maatregel gestelde regels niet gelden voor een zodanige inrichting.

### Artikel 8.40

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen met betrekking tot daarbij aangewezen categorieën van inrichtingen regels worden gesteld, die nodig zijn ter bescherming van het milieu. Bij de maatregel kan worden bepaald dat daarbij gestelde regels slechts gelden in daarbij aangegeven categorieën van gevallen.
2. Bij de beslissing tot het vaststellen van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid, worden in ieder geval betrokken:
  - a. de bestaande toestand van het milieu, voor zover inrichtingen die tot de betrokken categorieën behoren, daarvoor gevolgen kunnen veroorzaken;
  - b. de gevolgen voor het milieu, die inrichtingen die tot de betrokken categorieën behoren, kunnen veroorzaken;

## Besluit opslag vuurwerk milieubeheer

### Artikel 1

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
  - a. bewaren van vuurwerk: bewaren van vuurwerk, voor zover:
    - 1°. vuurwerk uitsluitend wordt opgeslagen, herverpakt of verkocht;
    - 2°. ten hoogste 1000 kg vuurwerk aanwezig is;
    - 3°. ten hoogste twee bewaarplaatsen voor vuurwerk aanwezig zijn, daaronder niet begrepen een eventuele bufferbewaarplaats;
    - 4°. het bewaren van vuurwerk niet plaatsvindt in een inrichting die tevens bestemd is voor het afleveren van brandstoffen ten behoeve van het wegverkeer;
  - b. vuurwerk: vuurwerk waarop het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen van toepassing is.

### Artikel 2

- I. Degene die een inrichting drijft, die tot een in het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit aangewezen categorie behoort, en waar vuurwerk wordt bewaard overeenkomstig artikel 1, dient te voldoen aan de voorschriften, gesteld in het belang van het voorkomen en beperken van gevaar, schade of hinder buiten de inrichting, die zijn opgenomen in de bij dit besluit behorende bijlage I.

### Artikel 3

Voor het oprichten of in werking hebben, het uitbreiden of wijzigen van een inrichting als bedoeld in de Wet milieubeheer (...), geldt het verbod in artikel 8.40 van de Wet milieubeheer niet, voor zover dit oprichten, in werking hebben, uitbreiden, wijzigen uitsluitend betrekking heeft op het bewaren van vuurwerk overeenkomstig artikel 1.

## Paragraaf 6.7 Vergunning voor FE Fireworks

De exploitant van FE Fireworks had aan de nodige eisen te voldoen. De vergunning voor FE Fireworks op grond van de Wet milieubeheer bevatte voor wat betreft de classificatie en etikettering een aantal relevante voorschriften. De eerste categorie ging over het soort vuurwerk dat aanwezig mocht zijn.

### 13.2.10

In de Mavo-boxen dan wel de zeecontainers, zoals aangegeven op de bij deze vergunning behorende tekening 1, mag ten hoogste 2.000 kg vuurwerk van de gevarenklasse 1.4S en 1.4 G aanwezig zijn.

### 13.3.7

In de werk-/montage- en ompakruimte, zoals aangegeven op de bij deze vergunning behorende tekening 4, mag ten hoogste 10 kg vuurwerk van de gevarenklasse 1. G of 250 kg vuurwerk van de gevarenklasse 1.G, 1.4S en 1.4 aanwezig zijn;

Daarnaast bevatte de vergunning een bepaling voor de samenstelling, hoeveelheid ontplofbare stof en de opschriften.

### 13.1.1

De samenstelling, de hoeveelheid ontplofbare stof en de opschriften moeten, voor wat betreft klein vuurwerk, voldoen aan de voorschriften zoals genoemd, in het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen en de Regeling nadere eisen aan vuurwerk en voor wat betreft groot vuurwerk voldoen aan het gestelde in de bijlage A van de ADR.

Bij voorschrift 13.1.1 valt een aantal kanttekeningen te plaatsen.

1. De termen klein en groot vuurwerk zijn **niet** duidelijk. De internationale, Europese of landelijke regelgeving kende de termen groot en klein vuurwerk niet. Op grond van het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen werd in ons land rond 2000 alleen de term ‘vuurwerk dat niet is bestemd voor de particulier gebruiker’ gebruikt. Daarmee was onduidelijk voor welk vuurwerk welke eisen nou precies golden.
2. Eisen aan de samenstelling en de maximale hoeveelheid ontplofbare stof in professioneel vuurwerk waren in het ADR sinds 1990 **niet** meer gesteld. Dit deel van het voorschrift viel door de exploitanten van FE Fireworks dus **niet** na te leven.
3. De verplichting tot naleving van de classificatie-eisen van het ADR was in de vergunning niet opgenomen. De exploitanten van FE Fireworks vielen **niet** aan te spreken op een onjuiste classificatie.
4. Eisen aan de etikettering waren niet in de vergunning opgenomen. Dit betekende dat op de exploitanten van FE Fireworks **niet** de verplichting rustte in te staan voor de juistheid van het etiket op bijvoorbeeld een container met vuurwerk.

## **Paragraaf 6.8 Waren de exploitanten van FE Fireworks juridisch aanspreekbaar op de juistheid van de classificatie?**

In aanvulling op de in deze publicatie beschreven regels voor de classificatie bevat de wet- en regelgeving bepalingen die burgers en bedrijven in zijn algemeenheid dwingen tot een zekere zorg in relatie tot gevaarlijke stoffen. Aard en omvang van die plichten zijn afhankelijk gesteld van de kennis over de gevaren en de mogelijkheden deze gevaren te beteugelen.

Op basis van dit soort van meer algemene bepalingen is indertijd recht gesproken tegen de exploitanten van FE Fireworks. Voorbeelden daarvan zijn artikel 2 van de Wet milieugevaarlijke stoffen, artikel 1.1a van de Wet milieubeheer en 174, 307 en 308 van het Wetboek van Strafrecht.

### **Wet milieugevaarlijke stoffen**

#### **Artikel 2**

Ieder die beroepshalve een stof of een preparaat aan een ander ter beschikking stelt, in Nederland invoert of toepast, en die weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat door zijn handelingen met die stof of dat preparaat gevaren kunnen optreden voor mens of milieu, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden geveerd, teneinde die gevaren zoveel mogelijk te beperken.

### **Wet milieubeheer**

#### **Artikel 1.1a**

1. Een ieder neemt voldoende zorg voor het milieu in acht.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden geveerd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden geveerd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

### **Wetboek van Strafrecht**

#### **Artikel 174**

1. Hij die waren verkoopt, te koop aanbiedt, aflevert of uitdeelt, wetende dat zij voor het leven of de gezondheid schadelijk zijn, en dat schadelijk karakter verzwijgende, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie.
2. Indien het feit iemands dood ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste dertig jaren of geldboete van de vijfde categorie.

#### **Artikel 307**

1. Hij aan wiens schuld de dood van een ander te wijten is, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.
2. Indien de schuld bestaat in roekeloosheid, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

#### **Artikel 308**

1. Hij aan wiens schuld te wijten is dat een ander zwaar lichamelijk letsel bekamt of zodanig lichamelijk letsel dat daaruit tijdelijke ziekte of verhindering in de uitoefening van zijn ambts- of beroepsbezigheden ontstaat, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie.
2. Indien de schuld bestaat in roekeloosheid, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.

In deze publicatie wordt niet ingegaan op de gerechtelijke uitspraken in relatie tot bovengenoemde typen van artikelen. Bezien wordt alleen in hoeverre de exploitanten van FE Fireworks rond 2000 op grond van de in deze publicatie behandelde bepalingen voor classificatie en etikettering hadden kunnen worden aangesproken op de naleving daarvan. Deze vraag laat zich als volgt specificeren.

Konden de exploitanten van FE Fireworks op de juistheid van de classificatie en etikettering worden aangesproken in verband met hun verantwoordelijkheid voor:

- a. het afleveren en het ter aflevering aanwezig houden van vuurwerk;
- b. het ten vervoer aanbieden en vervoeren van niet-herverpakt vuurwerk;
- c. het ten vervoer aanbieden en vervoeren van herverpakt vuurwerk;
- d. het nederleggen van vuurwerk tijdens het vervoer;
- e. het exploiteren van een inrichting voor de opslag van vuurwerk?

Deze vragen hebben betrekking op de interpretatie van verschillende regelingen voor vuurwerk: voor de handel, het vervoer en de opslag in inrichtingen. Deze regelingen hebben verschillende doelstellingen. Alleen de laatste vraag heeft betrekking op een regeling die **direct** gaat over de veiligheid van de opslag in bedrijven. De eerste vier vragen hebben betrekking op regelingen met andere doelstellingen, namelijk de veiligheid van de afnemers/gebruikers van vuurwerk, respectievelijk de veiligheid van het vervoer en de opslag buiten inrichtingen van vuurwerk.

Rond 2000 golden in verband met:

- a. het afleveren en ter aflevering aanwezig geen regels voor de classificatie van professioneel vuurwerk en consumentenvuurwerk; de exploitanten van FE Fireworks konden in verband met het afleveren en ter aflevering aanwezig houden **niet** worden aangesproken op een onjuiste classificatie en -etikettering;
- b. het ten (verder) vervoer aanbieden zogenaamde koppelingsbepalingen: op basis daarvan konden de exploitanten van FE Fireworks vertrouwen op de juistheid van de informatie over de classificatie en etikettering van het ten vervoer aangeboden vuurwerk; zij vielen op dat vertrouwen **niet** aan te spreken;
- c. het nederleggen van vuurwerk geen regels voor de classificatie en etikettering van vuurwerk; de exploitanten van FE Fireworks konden in verband met het nederleggen van vuurwerk (opslag buiten hun bedrijf) **niet** op de onjuistheid van de classificatie en etikettering worden aangesproken;
- d. de opslag binnen FE Fireworks geen regels voor de classificatie en etikettering; de exploitanten van FE Fireworks konden **niet** worden aangesproken op de onjuistheid van de classificatie en etikettering van het bij FE Fireworks opgeslagen vuurwerk;
- e. de opslag van het vuurwerk binnen FE Fireworks regels voor de opschriften; naleving daarvan vond in die tijd plaats op basis van de vervoersdocumentatie.